

MA Sem IV

Skill Based course : Alamkara and Vruttas

Sample Questions

१. अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम्। होतारं रत्नधातमम्॥ इति उदाहरणमस्ति अस्य

छन्दसः -

क. उष्णिक् ख. बृहती ग. त्रिष्टुप् घ. गायत्री

२. अनुष्टुप्-छन्दसि कति पादाः सन्ति?

क. द्वौ ख. त्रयः ग. चत्वारः घ. पञ्च

३. छन्दः पादौ तु -

क. शब्दस्य ख. वेदस्य ग. पुराणस्य घ. श्लोकस्य

४. छन्दसः पठनकाले नियतस्थानेषु विरामः उच्यते.....

क. मतिः ख. गतिः ग. यतिः घ. पादः

५. यस्य वृत्तस्य चत्वारः पादाः समानाः स्युः, तदस्ति -

क. समवृत्तम् ख. अर्धसमवृत्तम् ग. विषमवृत्तम् घ. समविषमवृत्तम्

६. गुरुस्वराः सन्ति -

क. अ इ उ ख. आ ई ऊ ए ग. अ इ उ ए ऐ घ. ऊ ओ अ इ उ

७. अनुष्टुप्-वृत्तस्य अन्यत् नाम किम् ?

क. आर्या ख. वियोगिनी ग. श्लोकः घ. उपेन्द्रवज्रा

८. इन्द्रवज्रा-छन्दसः लक्षणमस्ति –

क. स्यादिन्द्रवज्रा यदि तौ जगौ गः। ख. उपेन्द्रवज्रा जतजास्तौ गौ।
ग. उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः। घ. न न म य य युतेयं मालिनी
भोगिलोकैः।

९. फुल्लं वसन्ततिलकं तिलकं वनाल्याः इति उदाहरणमस्ति अस्य वृत्तस्य –

क. हरिणी ख. मालिनी ग. वसन्ततिलका घ. शिखरिणी

१०. 'मालिनी भोगिलोकैः' अत्र लोकैः इति शब्देन एषा सङ्ख्या निर्दिष्टा –

क. सप्त ख. अष्ट ग. नव घ. दश

११. या कुन्देन्दुतुषारहारधवला या शुभवस्त्रावृता इति उदाहरणमस्ति अस्य वृत्तस्य –

क. शार्दूलविक्रीडितम् ख. इन्द्रवज्रा ग. मालिनी घ. शिखरिणी

१२. स्रग्धरावृत्तस्य कः प्रकारः ?

क. समवृत्तम् ख. अर्धसमवृत्तम् ग. विषमवृत्तम् घ. एतेषु नास्ति ।

१३. त्रिष्टुप्-छन्दसि कति वर्णाः सन्ति ?

क. ४४ ख. ४८ ग. ४० घ. ३२

१४. काव्यशास्त्रे शब्दार्थयोः सौन्दर्यवर्धकं तत्त्वम् उच्यते –

क. रसः ख. छन्दः ग. गुणः घ. अलङ्कारः

१५. अलङ्काराः भवन्ति।

क. त्रिधा ख. चतुर्धा ग. पञ्चधा घ. द्विधा

१६. एतेषु शब्दालङ्कारः वर्तते -

क. अनुप्रासः ख. उपमा ग. उत्प्रेक्षा घ. रूपकः

१७. एतेषु अर्थालङ्कारः अस्ति -

क. अनुप्रासः ख. यमकः ग. श्लेषः घ. उत्प्रेक्षा

१८. वर्णसाम्यं कस्मिन् अलङ्कारे भवति।

क. यमक ख. श्लेषः ग. अनुप्रासः घ. उत्प्रेक्षा

१९. अलङ्कृतिः अलङ्कारः इति व्युत्पत्त्या कः अलङ्कारः ?

क. शब्दबोधः ख. अर्थबोधः ग. शब्दार्थबोधः घ. सौन्दर्यबोधः

२०. मन्थे, शङ्के, ध्रुवम्, प्रायः, इव, नूनम् इत्यादिभिः शब्दैः कः अलङ्कारः व्यज्यते ?

क. उपमा ख. रूपकम् ग. उत्प्रेक्षा घ. सन्देहः

२१. यस्मिन् अलङ्कारे उपमेय-उपमानयोः सम्भावना व्यज्यते सः अस्ति -

क. अर्थान्तरन्यासः ख. उत्प्रेक्षा ग. सन्देहः घ. यमकम्

२२. लिम्पतीव तमोङ्गानि इति उदाहरणमस्ति -

क. सन्देहस्य ख. उत्प्रेक्षायाः ग. भ्रान्तिमानस्य घ. अर्थान्तरन्यासस्य

२३. पूर्णोपमायां कति तत्त्वानि आवश्यकानि ?

क. चत्वारि ख. त्रीणि ग. पञ्च घ. षट्

२४. उपमानस्य अपेक्षया उपमेयस्य आधिक्यं तथा च न्यूनतायाः वर्णनम् यत्र भवति तत्र

..... अलङ्कारः भवति ।

क. भ्रान्तिमान् ख. व्यतिरेकः ग. अपह्नुतिः घ. दृष्टान्तः

२५. सिद्धत्वेऽध्यवसायस्य निगद्यते।

क. पूर्णोपमा ख. रूपकम् ग. अतिशयोक्तिः घ. स्वभावोक्तिः